

10016
7-52 v. 41
Ára 2000 korona.

Hajdusoboszló, 1925/ január 4. ~ XXIV. évf. ~ 1. szám.

Méltóságos
Nézetekéért
Nemzetünkéért
1925-49202.

Fiüggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszló, Gazdakör, I. t.
306. sz., ahová a lapra vonatkozó
összes levelek s közlemények
intézendők. Lapzárlat péntek d. e.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap

Felelős szerkesztő:

BOR JÁNOS

Kiadótulajdonos:

BORBÉLY SAMU

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egy negyedévre
25,000— kor. Vidéki előfizetők-
nek havi 2000 K postaköltséggel
több. Egy szám ára 2000 korona.

A mezőgazdaság üzemi Hitelszövetkezetét csak szövetkezeti uton lehet megvalósítani.

Ismételen foglalkoztunk már a magyar Mezőgazdaság hitelkrisisének kérdésével rámutatva arra, hogy ennek a kérdésnek minél sürgősebben leendő megoldása nemcsak a többtermelésre, hanem egyáltalán a mezőgazdasági termelésre valósággal létkérdés jelle gével bír. A mezőgazdasági hitelkérdés jelenlegi stádiumára vonatkozóan Marschal Ferenc dr. nemzetgyűlési képviselő, a Magyar Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója a következő kijelentéseket tette:

Az Országos Mezőgazdasági Kamara foglalkozott a mezőgazdasági hitelkérdésével és arra a meggyőződésre jutott, hogy ezidőszent a mezőgazdaság átmeneti üzemi hitelszükségletét legelőnyösebben szövetkezeti uton lehet kielégíteni. A kisgazdaságok hiteligényeinek kielégítésére meg kell erősíteni a községi hitelszövetkezeteket, a nagyobb gazdaságok nagyobb hiteligényeinek szolgálatára pedig a közép- és nagybirtokosok érdekköréből külön, nagyobbarányú hitelszövetkezeteket kell alakítanunk.

A nagyobb arányú, u. n. körzeti hitelszövetkezeti szervezkedést az Országos Központi Hitelszövetkezettel karöltve megindítottuk és eredménye egy-egy hitelszövetkezet minden mezőgazdasági kamara területén. A kormányzat is felismerte törekvésünk értékét s összesen 12 és félmilliárd korona üzlet rész jegyzésével járult hozzá a körzeti hitelszövetkezetek erősítéséhez. Ezek már meg is kezdték a hitelnegyújtást, élvezik a Magyar Nemzeti Jegybank visszleszámitolási hitelét és a mai pénzügyviszonyokhoz képest előnyös kamattételek mellett folyósítanak rövid lejáratú gazdasági hiteleket. A

jövő fejlődésről várjuk, s ezért mindent elkövetünk, hogy a hitelszövetkezetek a magyar mezőgazdaság erős hitelszervezetévé fejlődhessenek.

De, mint már fentebb mondtam, azok csak a közép- és nagybirtokosság hiteligényeit szolgálják és egyúttal a hiteligényektől mentesítik a községi hitelszövetkezeteket, hogy az utóbbiak teljesen a kisgazdaságok szolgálatára álljanak. De még így sem képesek a községi hitelszövetkezetek a kisgazdaságok hitelszükségletén segíteni. Alapjainkban rendítették meg ezeket a háborús és az azután következő viszonyok és alapokéjük gyarapodása a pénz elértéktelenedésével nem tarthatott lépést. Súlyos feladatot ró ezek fentartása az Országos Központi Hitelszövetkezetre, s kellő alap-

tőke hiányában csak súlyos feltételekkel lehet a községi hitelszövetkezetek által igényelt tőkét megszorozni, ami drágává teszi az ezek által nyújtott hiteleket.

Ugy a társadalmi egyensúly érdeke, mint egyáltalán a kisgazdaságok hitelszükségletének kiegyenlítése azt követeli, hogy kormányzat, mint azt a közép és nagybirtokosság hitelszükségletét szolgáló körzeti hitelszövetkezetekkel tette, vegye gondjaiba a községi hitelszövetkezetek ügyét és találja meg a módokat, amikkel a mai nehéz viszonyok mellett is erősíteni lehet a községi hitelszövetkezeteket. Ilyen irányban a napokban intéztünk beadványt a földművelésügyi és a pénzügyminiszter urakhoz, akik bizonyára meg is találják majd a módját az immár égető kérdés legsürgősebb és legkedvezőbb megoldásának.

—0—

Vissza kell venni a földet azoktól az igénylőktől, akik parlagon hevertetik földjüket.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a napokban hozta nyilvánosságra azt a megállapítást, amely szerint a földreform során kiosztott földek nagyobbik fele az ideai gazdasági évben megműveletlenül maradt. Ez a megállapítás természetesen országszerte kínos feltűnést keltett és különösen azok részéről igyekeznek ezt a megállapítást minél általánosabb értékűvé tenni, akik a földreform ellenzői.

Természetes, hogy nagyobb földterületeknek parlagon hevertetése az ország egész közgazdaságára súlyos kihatással van s épen ezért fontosnak tartottuk, hogy kérdést intézzünk Vantsó Gyula dr.-hoz a Magyar gazdaszövetség h. igazgatójához arravonatkozóan, milyen intézkedéssel vehetné a kormány elejét annak, hogy ma, amikor minden talpalatnyi hely termésének kihasználására van ráutalva az ország, mégis nagyobb területek maradnak parlagon. Vantsó Gyula dr. a következőket mondta munkatársunknak.

A földreformról szóló törvény büntető rendelkezéseket tartalmaz azokkal szemben, akik földjüket parlagon hevertetik. Ezekből el is lehet venni a földet és másoknak adni. Tehát, ha igaz az, hogy a parlagon hevertetés nem kivételes tünet, hanem gyakori jelenség, közbe kell lépniök a hatóságoknak és foganatosítaniok kell a törvény rendelkezéseit. Egyébként nem is történhet másként, minthogy az igénylők között méltatlanok is akadhattak, olyanok, akik a kapott földdel spekulálni akartak, azt megművelni sem nem akarják, de nem is tudják. Akadhattak olyanok is, akik teljes jóhiszeműséggel vállalkoztak bizonyos anyagi segélyforrásokra számítva, amelyek azonban elmaradtak. Kellő szelekcióval azonban ezeket az elemeket ki lehet válogatni a többiek közül, lehet és kell rajtuk segíteni a mezőgazdasági hitel útján.

Különben pedig, hogy a földreformnak ilyen eredményei is lesznek, azt a földre-

MEGNYILT! Biró Árpád divatáruháza Debrecenben, Szent Anna u. 5. — Hegedüs-féle divatáruház helyén.

Üzletátvétel folytán leszállított árak! — Vásznak, kanavaszok és rövidárak, selymek és ruhaszövetek nagy választékban! Rendkívül szolid és pontos kiszolgálás. Maradékok mélyen leszállított árban kerülnek eladásra.

Menyasszonyok, vőlegények figyelmébe ajánljuk, hogy ékszer, órát, ezüstneműt teljes bizalommal Magyarország egyik legnagyobb és legrégebb cégénél

Debrecenben a Löfkovits Arthur és Társa

közel 50 éve fennálló óras és ékszerész üzletében vásárolhatnak. ~ Óriási választék. Rendkívüli olcsó árak.

formában mindenki előre látható és tudható, mert a gazdasági és pénzügyi helyzet egyáltalán nem kedvezett a földreform végrehajtásának. Hiszen azt boldogult Szabó István is kénytelen volt elismerni, hogy alkotásának gyakorlati megvalósíthatása emberileg legyőzhetetlen pénzügyi akadályokba ütközik. A törvény egyáltalán nem tudott gondoskodni a pénzügyi megoldásról. Egy járadékbank felállítása — ami pedig elemi követelménye volna járadékirtokok alapításakor — még ma is csak jámbor óhaj, amelyet minden szakember megvalósítandónak tart, de amelyet a mai viszonyok között mégsem lehet megcsinálni.

A pénzügyi helyzet az oka annak is, hogy a telepítések ügye kimaradt úgy a törvényből, mint a végrehajtásból. Ez a pénzügyi helyzet az oka annak, hogy földreformnak ilyen fattyuhajtásai vannak, amelyek alkalmasak az eszme diszkreditására is, ami pedig nagy baj lenne, mert, hogy a földbirtok megosztása az országban, illetve annak sok részén egészségtelen, mindenki által tudott dolog és azt is tudjuk, hogy első sorban nemzeti érdek a független és önálló kisgazdapártok szaporítása. Dehát, mint minden ebben az országban, úgy ez is két malomkö között őrlik. Ez a két malomkö pedig tulajdonképpen egy és ugyanaz: a trianoni béke.

Ez a gazdasági helyzet igazolja mindazokat a külpolitikai törekvéseket, amelyek a békerezvizó érdekében nem hatástalan frázisokkal igyekeznek helyzetünket a külföld előtt ismertetni, hanem olyan tények ismertetésével dolgoznak, amelyek mellett nem haladhat el szó nélkül az az Európa, amelynek viszont nem közömbös az, hogy a magyar kenyértermő föld mennyire teljesítőképes.

Belpolitikai események.

Gróf Bethlen István kormányelnök egyik elterjedt fővárosi politikai lapban az új év alkalmából nagyfontosságú nyilatkozatot tett, amelyben részletesen foglalkozik a politikai helyzettel.

Scitovszky Béla képviselőházi elnök az ellenzék és kormánypart vezető férfiai értekezletre óhajtja a képviselőházi ülések megnyitása előtt a béke megalapozása érdekében összehívni. Persze az ellenzék egy része, a szociáldemokrata párt nem békél. Még őszre sem hívták az értekezletet, már is tiltakozik a kitűzött nemes cél ellen. Hogy nagyobb nyomatókat adjon fellépésének, az 1921-ik évben a gróf Bethlen kormányral kötött választási megállapodásait nyilvánosságra hozta. Épen négy évvel annak megkötése után. A megegyezés ügye nem időszzerű, de annyit mégis tudnunk kell felőle, hogy a kormány épen a szociálisták kérésére nem tette közzé, nehogy párhívők előtt a vezérekkel szemben az gyanút keltsen,

Külpolitika.

A párisi jóvátételi bizottság megállapította, hogy Németország nem tett eleget a leszerelési kötelezettségének, folyton törli a fejét valamin, fegyvereket, harci eszközöket gyárt titokban, ennél fogva a kölni zónát, melyet az angolok tartanak megszállva, január 10-én nem ürítik ki. Hát persze azt szeretné a trszelt bőrnnyuzó párisi nagyköveti tanács, ha a németek már nem is gondolkodnának, egy puskát se mernének megtölteni és elsűtini, hanem csak a pénzt szálítanák az ántánt bugyelárisába. Észak-Amerika megpróbálta közbevetni magát a németek érdekében s ugyancsak nyomatókusan hangoztatja, hogy ha a németek a Daves kibontakozási pontozatokat nem tudják végrehajtani, annak és az elhalasztásnak első sorban a franciák lesznek az okai, a felelősség tehát őket terheli. Épen ezért érkezett az ideje, hogy a franciák is fizessék meg Amerikának hábcrus adósságait. Bizonyos, hogy Németországban nagy izgatottságot

idézett elő a kölni zóna további megszállva tartása. Az ántánt rövid jegyzékben közölte kifogásait és az elhalasztás okát a német kormánnyal.

Olaszországban zavaros a politikai helyzet. Mussolini miniszterelnök új választójogi javaslattal állott elő. Ennek alapján a saját pártjának igen jelentékeny része kibukna a parlamentből. Az ellenzék, melynek egy nagy része szociálista, még most sem jár a parlamenti ülésekre. Ezek és a fascista pártból kivált képviselők a Matteotti szociálista képviselő meggyilkoltatása óta rendkívül hevesen támadják Mussolinit. Tényleg úgy áll a helyzet, hogy Olaszország el lehet készülvé, hogy esetleg lényegesebb politikai változás fog lenni az olasz politikai viszonyokban, de hogy ez a változás jobbra fog el dőlni, vagy balra, ma még nem jósolható meg előre.

Albánia felosztását melegen óhajtáná Jugoszlávia. De talán Olaszország se bálná. A szerbek már régebbi idők óta pénzelik és támogatják Achmed bég Zogult a hurneves felkelő vezető, akinek a szerencse, most kedvezett is, mert szerb pénzen összedetett csapataival Albánia fővárosát Tiránát, továbbá Szkutarit, Durazsót és Valonát elfoglalta, úgy hogy a kormány Olaszországba menekült s most a felkelők uralkodnak az egész Albániát. Szerbia tagadja a beleavatkozást.

A spanyoloknak is elég kellemetlen a helyzetük Marokkóban. Egyre-másra érkez-

nek a spanyol verességekről szomorú híradások. Abd-el-Krim felkelő vezér több erősitett pontból kiverte a spanyolokat. Emiatt nagy lett az izgatottság odahaza. A politikai helyzet egyébként is megrendült a spanyoloknál. Primo de Rivera direktóriuma azonban végső lehelletéig maradni akar a helyén.

Kína, Japán, Oroszország szövetségre akarnak lépni, hogy együttesen uralkodjanak a Keleten. A tervet Észak-Amerika nem jó szemmel nézi s megvalósulását megakadályozni készül.

Jugoszláviában egyre jobban bonyolódik a politikai helyzet. A horvát parasztpárt vezérét Radics Istvánt és pártját mindenképpen megsemmisíteni törekszik a kormány a horvát köztársasági pártot feloszlatta, vezetői ellen pedig letartóztatási parancsot adott ki. Azzal vádolják őket, hogy kommunisták, Moszkvával barátkoznak s a Balkánt készülnék felrobbantani. Radics a letartóztatás előtt Bécsbe menekült. A választások február hóban lesznek. A szerb király politikai ügyekben Párisban tartózkodik.

Romániában is veszedelmesen terjed a bolsevizmus. A napokban egy 500 tagu bolsevista szövetséget lepleztek le, amelyből 300 egyént a hadi törvényszék elé állítanak. Orosz pénzen szervezkedtek.

Lengyelországban szinte erősen dolgoznak a kommunista alakulatok. A kormány erősen sikra szállott velük szemben. Itt is orosz pénzen dolgoznak

Kinevezték a Kézműves Kamara felállítását készítõ hattagu bizottságot.

A kézműves kamara felállítása érdekében folytatott legutóbbi értekezlet azzal fejeződött be, hogy a kereskedelmi miniszter hattagu munkabizottság kinevezését helyezte kilátásba, amely bizottság hivatása lesz a részletkérdések tisztázása. A bizottságot a miniszter most megalakította, elnökévé Buday László h államtitkárt, műegyetemi ny. r. tanárt nevezte ki. A bizottság tagjai a következők lettek: Bittner János, budapesti Kamara ipari elnöke, az I. P. O. Sz. társelnöke; Pálfy Dániel, az Ipartestületek Országos Szövetkezetének elnöke; Szávay Gyula, a Magyar Kamarák Országos Irodájának igazgatója, a Budapesti Kamara főtitkára; Soltesz Adolf dr. az Országos Ipartestület igazgatója; Farkass Elek a Baross Szövetség igazgatója; Müller Antal, a Keresztény Iparosok Országos Szövetségének főtitkára. A kinevezettekhez intézett megbízó levelében a

miniszter világosan megjelöli a bizottság munkakörét, egyben elhatárolja hatáskörét is meghatározva, hogy milyen kérdésekre nem terjed ki tevékenysége, mert azokat az ankét már elvileg megoldotta. Többek között a következőket írja a miniszter:

„E bizottság feladatává teszem az ipartestületi reform alapelveinek kidolgozását, továbbá állásfoglalást abban a tekintetben, miképpen létesíttessék a kézműiparosság országos szervezete. Ez utóbbira vonatkozólag tájékoztul megjegyzem, hogy az országos szerv elnevezésében a „kamara” jelzés nem foglalna helyet, továbbá, hogy annak fentartása céljából közszolgáltatások nem vehetők kombinációba, s hogy végül, magától értetődően az állam sem vállalhat semmit a fentartás költségeiből.”

A bizottság nyomban az újévi ünnep után megkezdi munkáját.

A földreform statisztikája

Az Országos Földbirtokrendező bíróság most kiadott jelentése szerint, 1921 július 20-ika óta 1924 december 31-ig keletkezett 127.471 házhely; törpe és kisbirtokra felosztott 597.094 katasztrális hold 1207 négyszögöl; ezenfelül kishaszonbérletek alakítására átvettek 522 községben 98.451 katasztrális holdat. Ennek az eredménynek a részletezése a következő: A házhelyrendezés során 971 községben 35.813 egyén részére 9645 katasztrális hold, 21 négyszögöl területű házhelyet osztottak ki.

A megváltási eljárás megindítását kérték 3445 községben, annak lefolytatására az Országos Földbirtokrendező Bíróság bíróit küldött ki 3433 községbe. A megváltást az Országos Földbirtokrendező Bíróság kimondotta 1909 községben 512.086 katasztrális hold 1035 négyszögöl területre. Ebből alakult 449 közös legelő, 221.438 törpe- és kisbirtok, 91.658 házhely.

Elővásárlási jogát gyakorolta az Országos Földbirtokrendező Bíróság 184 esetben 14.314 katasztrális hold 811 négyszögöl területre, továbbá ingatlan eldarabolta 269 esetben 61.048 katasztrális hold 940 négyszögöl területtel. Ebből 31.862 katasztrális hold 1533 négyszögöl eldarabolása folytán földhöz jutott 7675 egyén. Az Országos Földbirtokrendező Bírósághoz dec. 31-ig összesen 118.595 beadvány érkezett.

Fizessen elő lapunkra!

H i r e k .

— A református templomban ma délelőtt Demjén Ferenc lelkész, délután Szabó Gyula segéd lelkész végzi az istentiszteletet.

— Barabás Samu nemzetgyűlési képviselőt új év napján Kaba község előljárósága, a ref. egyház presbitériuma, tanítótestület, intézetek, egyesületek valamint a választókerület községei szívélyesen üdvözölték.

— Dr. Nábráczky Béla vármegyei alispán helyettes főjegyző dec. 30-án hivatalos ügyekben Hajduszoboszlón időzött.

— Szilveszter est. Az ipartestület és a gazdálkodó ifjak egyesülete dec. 31-én fényesen sikerült szilveszter esti táncvigalmat rendezett.

— Dalünnepély Hajdunánáson. A hajdunánási dalárda jan 3-án ünnepelte fenállásának 40 éves évfordulóját. A minden tekintetben nagyszabású, fényes ünnepség méltó keretek között folyt le. Az ünnepélyen résztvett a debreceni városi dalegylet, a hajduböszörményi Törekvés dalkör, a hajdunánási városi dalkör és a hajdunánási iparos dalkör. Az ünnepély fénypontjait a dr. Berencsy János, Baránszky Gyula és Nárk Endre beszédei képezték.

— Tanyai iskolákat állít fel az állam az ország különböző részein. Reméljük, hogy Hajduszoboszló város sem marad ki az új iskolák jótéteményeiből. Nálunk legalább három tanyai iskola felállítása válik szükségessé.

— **Létszámcsoökkentés Szoboszlón.** A városi létszámcsoökkentő bizottság dec. 30-án dr. Erdős Kálmán polgármester elnöklése alatt ülést tartott. A bizottság a városi tisztiorvosi állást törleendőnek határozta s az álláson jelenleg működő dr. Balázs Endre tiszti főorvost a tiszviselői létszámból ki csökkentette. Ugyancsak megszüntette a IV. tizedbeli gyermekmenhely vezetői állást is és Karay Krisztina menedékház vezetői ki csökkentette. Ezenfelül 3 díjnyokot menesztettek.

— **Polgármester választás Hajdubárházon.** Hajdubárház ismét rendezett tanácsu várossá alakulván át, dec. 30-án tartotta meg az oitani képviselőtestület Pákozdy Sándor alispán elnöklése alatt tisztújító közgyűlést. A tisztújító szék iránt rendkívüli érdeklődés mutatkozott. Különösen a polgármesteri szék betöltés járt nagyobb izgalommal. Heves küzdelem után kilenc szavazat többséggel dr. Wesprémy Zoltán választott meg polgármesternek. Ezután a tanács tagok és tiszviselők választása történt meg. A tisztikar január elsején kezdte meg működését.

— **Elegendik a nem állami tanítók állásaik után** a múlt évről az országos tanítói nyugdíjintézet részére megállapított járulékokat. A minisztertanács ily irányban döntött. Az idevonatkozó mozgalom Hajdusoboszlóról indult ki és Barabás Samu nemzetgyűlési képviselő érdeme, hogy a súlyos tétel törlesztés erős kitartással szorgalmazta illetékes helyeken.

— **Az országos tanítói szövetség igazgatóságánál és szövetség tanácsánál** ülései Budapesten dec. 28–29-én zajlottak le. Az országos tanítói szövetségben a református, ág. evangélikus és állami tanítók viszik a főszerepet, legkülönösebben a református tanítók, akiknek lelkes vezére Dobó Sándor irányítja lelkes tevékenységével ugy szólnán az összeséget. Rakos István elnök mellett, akinek elnöki megválasztása újból egyhangulag történt.

— **Autószerencsétlenség a mikeszécsi úton.** Szerdán egy autómobil, amelyen Mondschein Jenő és Dezső ültek és amelyet Stern Sándor soffőr vezetett, a mikeszécsi úton egy szekér elől kénytelen volt letérni s egy rosszabb kövezeletre utra átmenni. Amikor az autó ismét visszakapaszkodott a kocsiútra, a sárban a kerék megcsuszott, az autó nekiszaladt egy körakásnak és felborult. Mondschein Jenő kiugrott az autóból, Mondschein Dezső és a kocsi vezetője az autó alá került. Mondschein Jenőnek egyik karja, Mondschein Dezsőnek mindkét karja eltört. Mondschein Dezső állapota súlyos, a soffőr is súlyos belső sérüléseket szenvedett, mert a kormánykerék bezúzza a mellét. A vizsgálat megindult.

— **Szilveszter est Kabán.** A Gyurkovics lányok előadásával felejthetetlen estet szereztek a diákok Kaba művelt közönségének. Köszönet és hála illeti meg mindnyájukat fáradozásukért. Különös ünneplésben részesítette a közönség Ritinger Junát, aki a maga könnyed természetesen modorával biztos vonásokban alakította Katát. Oit ünnepezték még az elsők között Horkayt és Micit örökké pajkos huncutságaikkal. Külön megemlítendő az öreg Radványi, aki annyira beletalálta magát az ezredes szerepébe. Sok megérdemelt tapsot kapott Juhász Kálmán, amiért annyira eltalálta az alapangulatot. Játéka semmi kívánni valót nem hagyott maga után. Finoman adták elő műkedvelőink a Sári, Eila, Tóni és Sándorfy szerepeit. A rendezésért Fabián István igazgatótanítónak kell köszönetet mondanunk. Előadás végeztével éjfélben a közönség a Himnusz éneklésével lépett át az új évbe.

— **A Hajdusoboszlói „Iparos Dalkör”** 1924. év dec. 20-án megtartott Hangversenyen felülfizettek. Békely Lajos 100, Bíró János 50, Grósz Imre 50, Grasl Herbert 25, Gaal Gábor 20, Szabó Karoly 20, Dávid Sándor 10, Tóth Béla 10 ezer koronát. Fogadják érte hála köszönetet a Dalkör nevében. Elnökség.

— **Eladó szőlő.** A Bánom szőlőskertben 1 hold teljesen jókarban levő, csemege fajokkal telepített szőlő, pajtával együtt eladó. Érdeklődők jelentkezzenek ifj. Makai János tulajdonos urnál. VI. tized 108. sz.

— **A postatarifát** jan. 6-ikától kezdve újból felemelte a kereskedelemügyi kormányzat. Az emelés mérsékeltent történt.

— **Hetvenöt esztendő gyümölcse.** Az 1925. évben ünneplő háza fennállásának 75-ik évét a világhírnévnek örvendő Semler J. cég. Az elmúlt 3–4 évszázad alatt köz tudatává vált az a felfogás, hogy akik jól akarnak vásárolni, szükségleteiket ezen közmegebecsülésben álló cégnél szerzik be, mert két emberöltőn át alkalmuk volt meggyőződni ezen cég üzletének feltétlen szoliditására, áruinak kiválóságáról és árainak méltányos voltáról. Az elmúlt 75 év alatt a cég neve világszerint közzismert lett és híres márkáit a londoni Semler J. cég (London 14 Golden Square) a világ minden részében exportálja. A cég Budapest V. Bécsi utca 7. alatti fő és IV. Koronaherceg utca 9. szám alatti fiók üzletében nagy leltár előtti occasió eladás van folyamatban, melynek keretén belül a legfinomabb minőségű angol férfi- és női szövet különlegességek és ezek maradékai kerülnek mélyen leszállított áron eladásra.

— **Arvaleány** vagyok, egyszerű gazdálkodó családból származom. Földbirtokom nyugodt és biztos megéhetést nyújt dolgozni akaró férfiak. Szolid, tisztességes, keresztény férfihez feleségül mennék. Szíves megkereséseket „Üres a ház” jellegre Sebestyén Imre hirdetőirodájára, Budapest, Király u. 51. továbbít.

— **Krisch Karoly** cserépkályha rak-tára Debrecen, (Piac-utca 89. Telefon: 12–13.) Raktáron tartok legtízalóbb cserépkályhákat, kandallókat, takaréktűzhelyet, élvallalok átrakásokat és javításokat is.

— **Uradaim** főintéző harminckilenc éves nőten ember vagyok. Eddig csak a munkának életem, társaságban nem jártam, tehát jóvendőbelim kiválasztására ezt az utat választottam. Biztos állásom, azonkívül saját földbirtokom megfelelő jövedelmet hoz, tehát érthető, ha jóvendőbelimnél nem a hozományt, hanem a jólétiséget, háziasságot veszem figyelembe. Teljes névvel, címmel ellátott leveleket „Egy az Isten” jellegre Blockner hirdetőjébe Budapest, Semmelweis u. 4. kérek.

Visszavágás.

Kuruc útemben ver a szívem.
A dal, a múlt elragad engem
És én tova szállok.

Iertek utánam szent ivadékok,
Kik szívben, lélekben régi vagytok,
Én az őshöz visszazálok.

Árpád vezértől Rákócziig
Igricek fujiak riadódat
Szent sevélet, honfi tűz . . .

De azóta hej, hova lettek
A regösök és igricek?
Lázás álom fejezők üz.

Minden magyar szív nagyot dobban,
Igric riadó hallszik onnan,
S mindannyian elmegyünk.

Ha újra magyar lesz az ének,
A régi idők visszatérnek:
Lélekből magyarok leszünk . . .

Ez új kort óhajtom régen . . .
— Uj csillag ragyog az égen:
Igricek, regösök, ősök.

Gonda Ferenc.

Anyakönyvi hírek Hajdusoboszlón:

Eijegyzés: Tóth Lajos — Rácz Róza,
Horog Gábor — Czegiedi Margit, Balla Eiek — Tóth Etelka.

Házasság: Szoboszlai Mihály — Domokos Margit, Gy. Kovács Lajos — Szóke Eszter.

Halottak: Takács Eszter 22 hónapos.
Született: 2 fiu, 5 leány.

Anyakönyvi hírek Kabán:

Születés: 1 fiu, 2 leány, összesen 3.

Halálozás: Cseke Márton 76 éves.

Házasság: Rázsó József — Varju Etelka, Takács Károly — Halász (Szász) Pircska.

Közzgazdaság.

Gyümölcsfakarbolineum kertgazdasági jelentőségéről.

A gyümölcsfakerteszelekben rohamosan terjed a gyümölcsfakarbolineumnak a használata, mint amely a legjobb irtószerek bizonyult gyümölcsfaink kártékony rovarjai ellen. A gyümölcsfakarbolineum rovarirtó hatása abban rejlik, hogyha ennek oldata valamilyen rovart bőven ér és annak lélekző szervein át behatol belsejébe, az a rovar elpusztul.

A gyümölcsfakarbolineum azonban, ha a fa zöld hajtásait, leveleit, virágját, termését éri elpusztítja azt s ezért a rovarok irtására csak olyan időszakban használható, mikor a fák nyugalmi állapotban vannak: szóval késő ősztől kora tavaszig.

A permetezésnek olyan bőségesnek kell lenni, hogy a permet a fa minden oldalát érje, — a legkisebb ágat és galyat is — és szinte csurogjon le a fáról, mert a lének be kellívódnia a fa cserepes kérgébe is, hogy az irtás tökéletes legyen. Fagyos napokon nem szabad permetezni. A gyümölcsfakarbolineummal való permetezés előtt ajánlatos elvégezni a szokásos gyümölcsfa ápolási munkákat. Így le kell szedni a hernyófészkeket, kéregkefevel meg kell tisztítani a fa derekát az öreg, felpatogott kéregtől, a zuzmóktól és monóktól, amelyek kitűnő buvóhelyei a különböző rovaroknak, ugyszintén ki kell simára vagni és vértetű kátránnyal betapasztani a nyitott sebeit.

A gyümölcsfakarbolineum rovarirtó hatásán kívül a fa kérgének fejlődését is kedvezően befolyásolja. A karbolineummal egy-két éven át megpermetezett öreg fa cserepes kérge szinte magától perog le, vagy legalább is könnyen hamlik.

Az alma- és körtékák permetezésére 15 százalékos oldatot használjunk (15 kg. karbolineum 100 liter vízre) a barack, cseresznye és szilvafáknál azonban 10 százaléknál (10 kg. 100 liter vízre) erősebb keverék használata káros.

Evenként egyszer, azonban ha keritünk nagyon el van hanyagolva, kétszer is permetezzük, egyszer ősszel, másodszer március közepén.

A gyümölcsfakarbolineum igen sok rovar ellen nyújt nekünk segítséget. Így pusztítja a nagy és apró pajzstetveket, az apró hernyókat, amelyek a telet a fa kérgének repedéseiben szabadon vagy laza gumókban töltik, véd a pókháló molyok ellen, elöli a téli araszolók tojásait és több más olyan rovar, amelyek tel. idején a fakérgén telelnek.

A vértetű okozta sebeket is ajánlatos bőven meglocsolni gyümölcsfakarbolineummal, mert az olyan vértetű, melyet bőven ér a permeté, elpusztul.

A permetezéshez a kereskedelemben árult gyümölcsfakarbolineum használandó. A nyers karbolineum erre a célra nem alkalmas, mert egyrészt veszedelmes a fára, másrészt vízzel nem keveredik. Hazai gyáraink is készítenek ilyen karbolineumot, melynek jóságát tudományos intézeteink kísérletei bizonyítják.

A gyümölcsfakarbolineum feltétlenül nélkülözhetetlen szer minden okszerűen kezelt gyümölcsösben, azonban kellő eredményt csak a többi óvintézkedéssel együtt érhetünk el vele s ha azokat is végrehajtjuk, úgy a fák gondozására fordított munka sokszorosan meg fog térülni bő és hibátlan gyümölcstermésünkben.

Tegdes János férfi és női szabóság. Debrecen, Péterfia 42.

Női és férfi kész ruhákról. Havi részletekre is akár kész, akár mérték után valódi angol posztóból. Havonta vevőim közt ingyen a vett, vagy megrendelt ruhát kir. közjegyző jelenlétében kisorsolások alapon díjmentesen adom. Következő huzás dec. 20-án. Eddigi szerencsések: Schiff, Fejér, Fuszty és Polgár urak.

Komlós Géza

női felöltők divatáruháza
Debrecen, a megyeháza mellett.

Női felöltők
Posztó, Bársony, Velour, Plüsch és Szörme kabátok; ugyszintén szövet és selyem divatruhák **leszállított árakban!**

Minden gazda tudja, hogy

KWIZDA-FLUID
(Kwizda restitutions fluidja)
KWIZDA marhatápszere
KWIZDA sertéstápszere

gazdaságában nélkülözhetetlen, mivel ezek az állatok egészségét és erejét fenntartják.

Ezen bevált házi szerek ismét mindenütt kaphatók

gyógyszertárakban, drogériákban és háztartási cikkek kereskedésében, vagy közvetlen a raktárból: Gyógyszertár a Szent Lélek ház, Budapest, Király-utca 12.

Fehérnemű különlegességek
menyasszonyi kelengyék, mindennemű vásznak; női, férfi és gyermekfehérneműek, zsebkendők, harisnyák és egyéb hasznos cikkek rendkívül nagy választékban

KARDOS LÁSZLÓNÁL Debrecen, Kossuth utca 9.
ALAPÍTÁSI ÉV 1831. ALAPÍTÁSI ÉV 1831.
Saját készítésű paplanok, matracok. Pokrócok, takarók, plaidok. Magános darabok, maradékok **leszállított áron.**
Mebizható jó minőségű áru határozott áron a legjutányosabb.

Ingyen utazhat
DEBRECZENBE,
ha
az Apolló Divatáruházban
(DEBRECZEN)
Piac-utca 67. - Miklós-utca sarok,
(Telefon: 764.)
vagy az
Arany Bika Divatházban
(Bika épület)
vásárol;
mert e cégek
mindazon vidéki vevőknek
akik e hirdetésre hivatkoznak,
a legolcsóbb áraból
5% engedményt adnak
utiköltség megtérítés címén.

Férfi és női ruhaszövetek,
fehérneműek, swetter kabátok nők és gyermekek részére, barchetek, flanelek, vászon, kanavász és zephirek óriási választékban kaphatók.

Tisztviselőknek külön árengedmény.
Férfi öltönyök és női kelengyék, rendelésre, mérték után is készíttetnek.

Kiválóan diszes kivitelű **ebédlő francia diófából** intarziás és faragott
Kiválóan diszes kivitelű **cseresznye hálószoba** intarziás **eladó.**
Kiválóan diszes kivitelű **lakkcsiszolt leányszoba** dupla ággyal
Weisz Ferenc műasztalos ipartelepe **Debrecen, Furdó u. 4.**
Bejárat közvetlen a Margit fürdő után. Telefon 10-89.

Legszébb és legdivatosabb
menyasszonyi ékszerekben
nagy választék.
30 százalékkal olcsóbban lehet megszerezni, mint bárhol
GRÓSZ JÓZSEF óras és ékszerésznél
Hajduszoboszlón.

FISCHER ADOLF ÉS FIA Debrecen, Piac-utca 61.
Legrégibb és legszolidabb posztó üzlet.
Angol szövet különlegességekben **választékos raktár.**

Hüttli Tivadar
magyar királyi udvari szállító
BUDAPEST, V., Dorottya utca 14. sz.
Porcellán és üvegáruk.
Étkez-, kávé-, teás- és üvegtárgyak, mosdókészletek és egyéb használati —, valamint disztárgyak **dus választékban.**

Bodrogkereszturi terméskő
a legolcsóbb építési anyag.
Könnyű volta a legmesszebb vidékre is elbirja a vasuti fuvardíjat.
Megrendelhető:
Führer Mihály kőbánya-tulajdonosnál
Nyiregyháza, Egyház-u. 24. Telefon 14.

Könyv- és műnyomda
Könyvkötészet

Irodai író és nyomdai
papíros-áruraktár

Lading János Kisujszállítás
Gyönyörű betű-ujdonságok és ékitmények minden alkalmi nyomtatványok előállításához.
Versenyképes árak! Pontos szállítás!
Kölcsönöket árura, váltóra, ingatlanra folyósít,
Kosztépézt magas heti kamatra átvész,
Buzát kamatra átvész és kihelyez,
Dr. BALÁZS JENŐ BANKHÁZA Debrecen,
Piac-utca 89. szám.

Akik ezt a hirdetést kivágják, elteszik és a vásárlásnál előmutatják, azok
2 százalék
engedményben **részesülnek**
Herczeg és Fodor
Budapest, VIII., Thököly-ut 24.
A Keleti pályaudvar mellett.

Fogműterem Budapestről!
Váry János
áll. vizsgázott fogász
Található
Hajduszoboszlón hetenként kétszer.
Szerdán és szombaton i. t. 286. (Posta-u.)
Többi napokon
Debreczenben Darabos-utca 18. szám.
Mérsékelt díjszabás.
FELVILÁGOSÍTÁS DIJTALAN.

A legolcsóbb bevásárlási forrás!
Karácsonyi nagy occasióból visszamaradt maradékok, minden eddiginél bámulatosan olcsóbb árban!
A legfinomabb divatcikkektől kezdve a mindennapi használatra szánt olcsóbb, de azért tartós árukig!
Féfi és női szövetek, posztók, vásznak, kanavásznak, selymek, mosó és kötött áruk, kész fehérneműek, ágysteritők, szőnyegek, paplanok, függönyök, menyasszonyi kelengyék stb.

Nagy választékban!